

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

7. Vtrum hoc sacramentum prosit aliis quam sumentibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

RESPON. Dicendum, quod peccatum est quedam spiritualis mors anime: unde hoc modo preferatur aliquis a peccato futuro, quo preferatur corpora morte futura: quod quidem fit dupliciter: uno modo, in quantum natura hominis interius roboratur contra interiora corruptiva, & sic preferatur a morte per cibum & medicinam. Alio modo per hoc, quod munitur contra exteriores impugnationes, & sic preferatur per arma, quibus munitur corpus: utroque autem modo, hoc sacramentum preferuat a peccato. Nam primo quidem per hoc, quod Christo coniungit per gratiam, roborat spirituales uitam hominis, tamquam spiritualis cibus & spiritualis medicina, secundum illud Psal. 103. Panis cor hominis confortat, & Aug. * dicit super Ioan. Securus accede, panis est, non uenenum. Alio modo, in quantum est quoddam signum passionis Christi, per quam uicti sunt daemones, repellit omnem daemoneum impugnationem: unde Chryso. * dicit super Io. Ut leones flammam spirantes, sic ab illa menta discedimus terribiles effecti diabolo.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod effectus huius sacramenti recipitur in homine, secundum hominis conditionem: sicut contingit de qualibet causa actiua, quod eius effectus recipitur in materia, secundum modum materiae. Homo autem in statu uitae est huius conditionis, quod liberum arbitrium eius potest flecti in bonum & malum: unde licet hoc sacramentum quantum est de se, habeat uirtutem preferuatiuam a peccato, non tamen aufert homini possibilitatem peccandi.

AD SECUNDVM dicendum, quod etiam charitas, quantum est in se, preferuat hominem a peccato, secundum illud Rom. 13. Dilectio proximi, malum non operatur: sed ex murabilitate liberi arbitrii contingit, quod aliquis post habitam charitatem peccat, sicut & post susceptionem huius sacramenti.

AD TERTIVM dicendum, quod licet hoc sacramentum non directe ordinetur ad diminutionem fomitis, diminit tamen fomitem ex quadam consequentia, in quantum auget charitatem, quia sicut Aug. * dicit in lib. 83. Questionum, augmentum charitatis est diminutio cupiditatis. Directe autem confirmat cor hominis in bono: per quod etiam preferuat uatur homo a peccato.

ARTICVLVS VII.

Utrum hoc sacramentum prodest alijs, quam sumentibus.

AD SEPTIMVM sic proceditur. Videtur, quod hoc sacramentum non prodest nisi sumentibus.

Hoc enim sacramentum est unius generis cum alijs sacramentis, utpote alijs conditum: sed alia sacramenta non prosunt nisi sumentibus, sicut effectum baptismi non suscipit nisi baptizatus: ergo nec hoc sacramentum prodest alijs nisi sumentibus.

¶ Praet. Effectus huius sacramenti est adeptio gratiae, & gloriae, & remissio culpa: ad minus uenialis. si ergo hoc sacramentum haberet effectum in alijs, quam in sumentibus, posset contingere, quod aliquis adligeretur & gratiam & gloriam & remissionem culpae: quae actio & passio propria, alio sumente uel offerente hoc sacramentum.

¶ Praet. Multiplicata causa, multiplicatur effectus. si ergo hoc sacramentum prodesse alijs, quam sumentibus, sequeretur quod magis prodesse alicui, si multi sument hoc sacramentum, multis hostiis in una missa consecratis: quod non habet ecclesia

consuetudo, ut scilicet multi communicent pro alicuius salute. non ergo uidetur quod hoc sacramentum prodest nisi sumentibus.

SED CONTRA est, quod in celebratione huius sacramenti fit pro multis alijs deprecatio: quod frustra fieret, nisi hoc sacramentum alijs prodesse. hoc ergo sacramentum non solum sumentibus prodest.

RESPONDEO. Dicendum, quod (sicut prius dictum est) hoc sacramentum non solum est sacramentum, sed etiam est sacrificium: in quantum enim in hoc sacramento representatur passio Christi, qua Christus obtulit se hostiam Deo (ut dicitur Ephes. quinto) habet rationem sacrificii: in quantum uero in hoc sacramento traditur inuisibilis gratia sub uisibili specie, habet rationem sacramenti. sic ergo hoc sacramentum quidem prodest, & per modum sacramenti, & per modum sacrificii: quia pro omnibus sumentibus offertur: dicitur enim in canone missae, quotquot ex hac altaris participatione sacrosanctum filii tui corpus, & sanguinem sumpserimus, omni benedictione caelesti & gratia repleamur: sed alijs, qui non sument, prodest per modum sacrificii, in quantum pro salute eorum offertur: unde & in canone missae dicitur, Memento domine famularum famularumque tuarum, pro quibus tibi offerimus, uel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis, pro se suisque omnibus, pro redemptione animarum suarum, pro spe salutis & incolumitatis suae: & utrumque modum proficiendi Dominus expressit, dicens Matth. 26. & Luc. 25. Qui pro uobis, scilicet sumentibus, & pro multis, scilicet alijs, effunderetur in remissionem peccatorum.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod hoc sacramentum pro alijs habet, quod est sacrificium. & ideo non est similis ratio.

AD SECUNDVM dicendum, quod sicut passio Christi prodest quidem omnibus, quantum ad sufficientiam, & ad remissionem culpae, & ad perfectionem gratiae, & gloriae: sed effectum non habet nisi in illis, qui passioni Christi coniunguntur per fidem & charitatem, ita & hoc sacrificium, quod est memoriale Dominicae passionis, non habet effectum nisi in illis, qui coniunguntur huic sacramento per fidem & charitatem: unde & Augustin. * dicit ad Romanos, Quis offerat corpus Christi nisi pro his, qui sunt membra Christi: unde & in canone missae non oratur pro his, qui sunt extra ecclesiam: illis tamen prodest plus uel minus, secundum modum deuotionis eorum.

AD TERTIVM dicendum, quod sumptio pertinet ad rationem sacramenti, sed oblatio pertinet ad rationem sacrificii. Et ideo ex hoc, quod aliquis sumit corpus Christi, uel etiam plures, non accrescit alijs aliquod inuumentum. Similiter etiam ex hoc, quod sacerdos plures hostias consecrat in una missa, non multiplicatur effectus huius sacramenti: quia non est nisi unum sacrificium: nihil enim plus est uirtutis in multis hostiis consecratis, quam in una, cum sub omnibus & sub una non sit nisi totus Christus: unde nec si aliquis simul in una missa multas hostias consecratis sumat, participabit maiorem effectum sacramenti. In pluribus uero missis multiplicatur sacrificii oblatio: & ideo multiplicatur effectus sacrificii & sacramenti.

Art. 5. huius quae.

In li. de als. & eius origi. no. c. 10. 7.

A R.